

[Aage Fogh.]

så store muligheder for produktionen, muligheder, som imidlertid Europas opdeling i små afgrænsede nationer gjorde det vanskeligt at udnytte. Hver lille stat havde sine toldgrænser, og disse toldgrænser og andre nationale hindringer vanskeliggjorde varernes vandring over grænserne.

Det synes klart, at et samlet Europa, måske et Europas forenede stater, der, selv om det kun omfatter Vesteuropa, dog ville tælle mellem 260 og 300 millioner mennesker, ville give helt andre chancer for at udnytte den teknik og de produktionsmuligheder, der står til rådighed.

Teoretisk synes det let at løse dette problem, men i praksis har det vist sig ganske overordentlig vanskeligt. Jeg minder her om alle de forsøg, der efter 1945 er gjort for at samle Europa til et samlet fremstød. Et af de første var Marshallhjælpen. Det var mange penge, der blev stillet til rådighed fra Amerika. Dette forsøg blev støttet af OEEC, Organisationen for europæisk økonomisk Samarbejde, der blev oprettet i 1948, og denne blev igen støttet af Fællesbanken, der blev oprettet lidt senere.

Det har vel givet en bedring af situationen her i Europa, men ikke noget tilfredsstillende resultat. De største vanskeligheder har ligget på landbrugets område, og det blev, så vidt jeg har forstået, også fremhævet af alle de foregående talere, at de største vanskeligheder, afsætningsmæssigt og produktionsmæssigt, har været at finde inden for landbruget. Man har ganske vist i perioden efter 1946 søgt at liberalisere, men liberaliseringen har, meget karakteristisk, altid bevæget sig uden om landbrugets problemer og har også i det væsentligste ladet toldskrankerne uberørt. Det var derfor ikke mærkeligt, at der inden for europæiske kredse, og navnlig inden for landbrugskredse i forskellige lande i Europa, var interesse for at prøve at starte en ny plan, og i 1952, tror jeg det var, forsøgte man under benævnelsen „den grønne plan“ at etablere et økonomisk samarbejde mellem de forskellige lande i Europa for at skabe bedre produktions- og afsætningsvilkår for landbrugets produkter. Englænderne var imod denne grønne plan, og englænderne er nok hovedårsagen til, at den grønne plan blev underlagt OEEC, hvor den mig

bekendt endnu ligger uden nogen sinde at være kommet til udfoldelse. At der stadig er behov for en grøn plan eller en anden plan for ordningen af det europæiske landbrugs forhold, foreligger der mange og desværre meget tydelige beviser for, beviser, der ikke mindst har interesse for dansk landbrug.

Jeg har forsøgt at skaffe nogle oplysninger om, hvad landmændene får betalt for deres varer, dels her i Danmark, dels i England, Tyskland og Sverige. Det skulle jo synes nærliggende, at der for en så ensartet produktion som produktionen af flæsk, mælk, æg og korn måtte foreligge nogenlunde ensartede priser i de hinanden så nærstående lande. Skal der være nogen som helst fornuftig mening i al denne tale om samarbejde og samhandel, og jeg ved ikke hvad, må det i hvert fald give det resultat, at ensartede varer produceres og forhandles til nogenlunde ensartede priser. Ikke desto mindre stiller det sig sådan, at i regnskabsåret fra 1. juli 1956 til 30. juni 1957 fik den danske landmand 41 øre for en liter mælk, mens englænderen fik 65, vesttyskeren 52 og svenskeren 56 øre. For flæskets vedkommende fik danskeren 4 kr. 55 øre, englænderen 5 kr. 50 øre, vesttyskeren 5 kr. 5 øre og svenskeren 5 kr. 44 øre. For æg fik landmanden i Danmark 3 kr. 58 øre, i England 5 kr. 81 øre, i Vesttyskland 4 kr. 98 øre og i Sverige 4 kr. 14 øre. Og for hvede fik den danske landmand 46 kr., den engelske 57, vesttyskeren 69 og den svenske landmand 57 kr.

Jeg beder mine tilhørere tænke over disse priser i den relation, her er tale om. De viser, at landmanden i England har fået 50 pct. mere for mælk, 20 pct. mere for flæsk, 60 pct. mere for æg og 25 pct. mere for hvede end landmændene i Danmark.

Jeg tror herefter nok, jeg tør konstatere, at der stadig i Europa er brug for en grøn plan eller en anden plan, som kunne regulere produktion og priser på en sådan måde, at de flittige danske landmænd fik en rimelig betaling for de gode varer, de har at levere.

Jeg kunne så føje til, at de tal, jeg nævnte her, dækker en periode, hvor vi havde tre kvartaler med relativt gode priser på landbrugsvarer, medens det sidste kvartal